

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT No. 5
Mei 1967

MAANDOVERZICHT No. 5 - MEI 1967.ALGEMEEN

- Na Punta del Este Blz. 3

BOLIVIA

- de strijd tegen de guerrilleros ,, 5
- het geval DEBRAY ,, 6
- positie c.p. ,, 6

COLOMBIA

- anti-guerrilla operaties ,, 7
- paspoort incident. ,, 9

VENEZUELA

- guerrilla en anti-guerrilla ,, 10
- de Venezolaanse C.P. op het slappe koord. ,, 11

CUBA

- reactie op Venezolaanse onthullingen ,, 13
- solidariteit ,, 13

CHILI

- houding CPCh ,, 15
- de socialisten en CASTRO ,, 16

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

- onrust over wetteloosheid ,, 17

ARGENTINIE

- onrust over Bolivia ,, 20
- houding c.p. ,, 21

BRAZILIE

- de Caparao-guerrilleros ,, 22
- studentenonrust ,, 23
- "Frente Unico". ,, 23

ECUADOR

- arbeiders, studenten, militairen Blz. 24

GUATEMALA

- extremisten van links en van rechts „ 25

MEXICO

- vrijheid en autonomie „ 26

GUYANA

- betrekkingen met Venezuela „ 27

BRITSE EN FRANSE WINDEILANDEN

- onrust op Anguilla (Br.) en Guadeloupe (Fr.) „ 28

NEDERLANDSE ANTILLEN

- nogmaals: BROWN „ 30

- verkiezingen. „ 31

ALGEMEEN

Na Punta del Este

De Latijns Amerikaanse landen mogen dan al gebukt gaan onder het hun door CASTRO en zijn aanhang opgelegde juk, het zou onjuist zijn te denken, dat de politiek op dit continent alleen maar in het teken staat van guerrillastrijd, stakingen en relletjes, zoals ook in dit maandoverzicht weer omschreven. Idealisme en gezond verstand worden gelukkig nog steeds gevonden; zij doen de positieve elementen - zij het met het geweer aan de voet - gestaag voortgaan naar dit einddoel: een in vrede en welvaart samenlevende en samen-werkende statengemeenschap; er intussen op hopen, dat politieke negatievelingen en verblinde revolutionairen deze evolutie niet zullen verstoren.

Dit was ook ongeveer het beeld, dat werd opgeroepen door de zittingen van het Latijns Amerikaanse Parlement en van de Economische Commissie voor Latijns Amerika (CEPAL), resp. eind april in Montevideo en in de loop van mei in Caracas gehouden. Over beide conferenties viel de schaduw van Punta del Este. De bijeenkomst in Montevideo werd door ca. 150 parlementariërs uit 14 landen bijgewoond. Werd in Punta del Este wat vaag over een economische integratie gesproken, die zich tussen 1970 en 1985 zou moeten voltrekken, in Montevideo kwamen de permanente commissies van het Latijns Amerikaanse Parlement reeds met nader gepreciseerde integratieplannen ter tafel. De Latijns-Amerikaanse Gemeenschappelijke Markt zou in hun gedachten door de volgende geïntegreerde instellingen geschraagd moeten worden:

- a. het nu nog officieus opererende parlement, dat door intergouvernementele overeenkomsten een officiële status zou moeten verkrijgen;
- b. een uitvoerend orgaan, bestaande uit de presidenten van de republieken of hun vertegenwoordigers;
- c. een Latijns-Amerikaans Hof van Justitie voor scheidsrechterlijke uitspraken in geval van onderlinge geschillen.

Hoewel de vormgeving van e.e.a. nog wel even zal duren, doet het geheel in het nu nog vaak zo gespleten Latijns Amerika weldadig aan. De afgevaardigden waren trouwens unaniem van mening, dat behalve economische ook politieke integratie in Latijns Amerika onontkoombaar is.

Deze unamiteit kreeg bijzonder reliëf door de aanwezigheid van communisten onder de afgevaardigden, zoals ARISMENDI uit Uruguay. De secretaris-generaal van het Latijns Amerikaanse Parlement, de Peruviaan Andres TOWNSEND, stelde Europa en haar integratie-loopbaan ten voorbeeld. Hij vertolkte aller gevoe-

- 4 -

len, toen hij de integratie "een niet uit te stellen historisch proces" noemde. Voor de meesten noopten - in economisch opzicht - vooral de afnemende handel en de dalende tendens in de jaarlijkse groei van de nationale inkomens tot integratie.

Naast economische en politieke integratie werd overigens ook sociale en culturele integratie bepleit.

Dat het Latijns Amerikaanse bloed toch nog kruipt waar het niet gaan kan, bleek hieruit, dat men zijn tijd onnodig verknoeide met een debat over de Spaanse aanspraken op Gibraltar: het langste van de gehele conferentie!

Vlotter was men echter met het aannemen van een motie - in eerste instantie voorgesteld door Venezuela en Costa Rica - waarin Cuba's interventionistische en agressieve politiek en in het algemeen de inmenging van elk land in de interne aangelegenheden van de ander - hetzij langs economische kanalen, hetzij langs de weg van het geweld - werd veroordeeld. Deze ruime formulering moest het de stemmers blijkbaar mogelijk maken behalve aan Cuba ook aan de Sowjet-Unie en aan de Verenigde Staten te denken.

In de slotverklaring sprak men voorts nog zijn ontevredenheid uit over de vaagheid van de in Punta del Este genomen besluiten.

De CEPAL-meeting in Caracas bewoog zich - op het economische vlak - rond veel van dezelfde problemen, die de presidenten in Punta del Este en de parlementariërs in Montevideo beroerden: de principiële noodzaak van regionale en continentale integratie, van preferentiële rechten voor de ontwikkelingslanden en van buitenlandse financiële steun voor Latijns Amerikaanse ontwikkelingsprogramma's.

BOLIVIAde strijd tegen de guerrilleros

Uit de van overheidswege verstrekte communiqués valt te concluderen, dat de guerrilleros, die zich momenteel vooral in de departementen Chuquisaca en Tarija lijken te roeren, door de militairen met wisselend succes worden bestreden.

Het zal natuurlijk nog wel even duren voordat de training in "anti-guerrilla"-oorlogvoering (deels door Amerikaanse instructeurs met Vietnam-ervaring) haar vruchten gaat afwerpen.

Een belangrijke rebellengroep, zich ophoudend in het voor de oliewinning belangrijke gebied rond Camiri, zou zich - na enkele schermutselingen met eenheden van het Boliviaanse leger - aan het hergroeperen zijn in de ontoegankelijke omgeving van de Nancahuazu-pas nabij de Argentijnse grens. Opnieuw werd in deze streek - men vermoedt: op Argentijns territorium - de aanwezigheid van radio-zendapparatuur gesignaleerd.

Hoewel de Boliviaanse autoriteiten zulks naar buiten niet graag laten blijken, zouden zij het nog steeds niet zonder de van Amerikaanse en Argentijnse zijde verstrekte militaire bijstand kunnen stellen.

De Boliviaanse legerleiding toont zich zo mogelijk trouwens nog trotser dan de politici: terwijl in een omstreeks 10 mei uitgegeven leger-communicé b.v. de verwachting werd uitgesproken, dat men de rebellen reeds eind juni zou hebben uitgeroeid, uitte de vice-president zich kort hierop veel voorzichtiger. Hij vond de bestrijding van de guerrilleros erg moeilijk. Ze zouden hun verzet z.i. nog lang kunnen volhouden, al zouden ze uiteindelijk wel aan het kortste eind trekken.

Tot de belangrijkste maatregelen van de laatste tijd om de doeltreffendheid van het Boliviaanse leger in het operatiegebied op te voeren behoren de aanstelling van de voormalige militaire attaché in Washington, Kolonel Luis REQUE TERAN, tot bevelhebber van de Zuidoostelijke eenheden en de vervanging van de tot dusver in dit gebied gelegerde militairen door soldaten, die inmiddels al een anti-guerrillatraining hebben ontvangen en zelf uit het meer tropische deel van het land afkomstig zijn.

De regering ziet wel in, dat militaire bestrijding van de rebellen geen blijvend succes kan oogsten, als de plaatselijke boerenbevolking - op wier sympathie en hulp (voeding!) de rebellen speculeren. - niet overtuigd is van het gelijk van de regering in La Paz. De boeren in het strijdgebied hebben over het

algemeen een hard bestaan: hun bedrijfjes produceren vaak net genoeg om in het eigen levensonderhoud te kunnen voorzien. Economisch rendement leveren ze bijna nooit op. De rebellen trachten deze situatie natuurlijk uit te buiten. In de redevoeringen van president BARRIENTOS en andere politici klinkt dan ook vaak onrust op dit punt door, veelal schuil gaand achter plechtige verzekeringen tot steunverlening op kortere of langere termijn en achter ophef over hetgeen de autoriteiten in het verleden allemaal voor de plattelanders hebben gedaan.

Toch hebben de boeren en hun organisaties tot dusver overwegend de zijde van het officiële gezag gekozen. Zij waren het trouwens ook - zoals een vorige maal al werd betoogd - die president BARRIENTOS aan zijn functie hielpen.

het geval DEBRAY

Veel opzien baarde de op 20 april j.l. verrichte arrestatie van de Franse professor Regis DEBRAY, die samen met twee journalisten: de Argentijn FRUCTUOSO en de Brit ROTH - in het guerrillamilieu verkeerde.

DEBRAY, bekend om zijn beschouwingen over het fidelisme en een persoonlijke vriend van CASTRO, bleek niet te kunnen volhouden òók journalist te zijn.

Na in augustus 1966 reeds legaal een bezoek aan Bolivia te hebben gebracht, bleek hij daar thans zonder of met valse papieren binnen te zijn gekomen. Van militaire zijde werd verklaard, dat DEBRAY zo al niet als de commandant van de guerrilleros toch als hun politieke commissaris moest worden beschouwd.

Inmiddels kwam DEBRAY's moeder uit Parijs over om de autoriteiten in La Paz tot de vrijlating van junior te bewegen. Zij wist niet beter of haar zoon had zich naar Cuba begeven voor "onderwijsdoeleinden"..... bijzonder onderwijs dan wel!

President BARRIENTOS liet reeds weten mevrouw DEBRAY wel te willen ontvangen, al betekende dit niet, dat DEBRAY zijn gerechte straf zou ontlopen. Minder kon BARRIENTOS ook moeilijk toezeggen, gezien de actie van de Boliviaanse moeders, die zich door de anti-guerrillastrijd een zoon zagen ontnomen en van de autoriteiten op haar beurt de "maximum-straf" voor de hooggeleerde rebel eisten. Naar verluidt baart de berechting van de buitenlandse guerrilleros de autoriteiten overigens nog al wat juridische zorgen.

positie c.p.

De als Moskoufiel te boek staande Boliviaanse C.P. heeft zich - al of niet "con amore" - officieel solidair verklaard met de guerrillabeweging. Mocht haar leiding al voorbehoud willen maken ten aanzien van CASTRO's initiatief

tot de vorming van een guerrillafront in het land, dan zal zij dit voorshands om tactische redenen wel niet laten merken: het zou de samenwerking met andere linkse groepen binnen het nationaal bevrijdingsfront in gevaar brengen en de prochinese dissidente c.p. in de kaart spelen. Ook de aanwezigheid van leden en aanhangers van de partij onder de guerrilleros remt haar in haar positie-keuze. Voorlopig zal zij de kat dan ook nog wel uit de boom kijken.

De signalering van Moskou-communisten onder de rebellen was voor de vice-president reeds aanleiding van zijn voorgenomen reis naar de Sowjet-Unie af te zien. Evenals de regering in Caracas zal die in La Paz de Russen duidelijk willen maken dat goede diplomatieke en handelsbetrekkingen alleen mogelijk zijn, indien Moskou zich van het guerrillabeleid van de Boliviaanse C.P. distancieert.

De Boliviaanse regering heeft beweerd, dat ook de Chileense C.P. de Boliviaanse guerrilleros economische en propagandistische steun heeft toegezegd, iets wat door deze partij prompt is ontkend. Toegegeven moet worden, dat dit ook niet geheel met de houding van deze partij te rijmen zou zijn. De regering in La Paz is sedert de Pacific-oorlog (1879-1883), waardoor men gebied aan Chili verloor, overigens allergisch voor alles wat op Chileense inmenging in haar interne aangelegenheden lijkt.

COLOMBIA

anti-guerrilla operaties

De militaire successen tegen de guerrilleros in het Noordoosten des lands (Santander), waar de Castroistische E.L.N. opereert, zouden eerder moeten worden toegeschreven aan honger en ziekte onder de guerrilleros dan aan vaardigheid in tactiek en wapengebruik. Door het optreden van deze beide "natuurlijke bondgenoten" zou de sterkte van de rebellen, verdeeld over de groepen "Camilo TORRES" en "J.A. GALAN", tot nog geen honderd man zijn gedediceerd.

Begin mei werd een in het aanvangsstadium verkerend nieuw guerrillafront - in de junglestad Unguia, in het Noordwestelijk departement Choco gelegen - door de militairen in de kiem gesmoord. Het nieuwe front - mede opgericht ter vervanging of ondersteuning van dat in het noordoosten? - moest zich gaan uitstrekken over het Panamees-Colombiaanse grensgebied. Militair-strategisch gezien was het punt goed gekozen: een grens van niet meer dan 266 km, lopend door de bergen en wouden van de Sierra de Darien, verbindt de Pacific hier met de Atlantische Oceaan; de landsgrens is tevens de natuurlijke scheidslijn tussen

Midden- en Zuid Amerika.

De kans van CASTRO c.s. de militairen hier nog met guerrilla-activiteit te verrassen lijkt na deze overrompelende operatie zo goed als uitgesloten.

In het Zuidoosten des lands (in de departementen Huila en Caqueta), waar de onder C.P. en Moskou-invloed staande F.A.R.C. opereert, is het leger minder succesvol naar het lijkt. Offensieve acties van de guerrilleros bezorgden de militairen hier al een verlies van enkele tientallen aan doden en gewonden. Numeriek zijn de tegen de rebellen ingezette Colombiaanse legereenheden (5 à 10.000 man) de eersten weliswaar verre de baas, doch bij de bestrijding van ge-oefende guerrilleros blijken dergelijke cijfers niet veel gewicht in de schaal te leggen.

Evenals in Bolivia maken de autoriteiten zich vooral ongerust over de hulp, die de boeren in deze streek aan de guerrillastrijders verlenen; voor de rebellen overigens van de aanvang af een in hun tactiek vercalculeerde factor!

De reeds jarenlang in kommervolle omstandigheden levende plattelanders zijn over het algemeen wel gevoelig voor de argumenten van de rebellen, die hun - op voorwaarde van bijstandverlening - de defenitieve oplossing van hun sociale nood in het vooruitzicht te stellen. Dit beseffend, heeft president LLERAS RESTREPO zich - gelijk zijn Boliviaanse ambtgenoot - al uitgesproken voor versnelde sociale en economische hulpverlening aan de kleine boeren en bezitloze plattelanders. In een op 9 mei voor het congres van de Colombiaanse boerenbond gehouden rede pleitte hij niet alleen voor opvoering van de productiviteit en toepassing van nieuwe methoden in de landbouwsector, maar ook voor verbetering van de levensstandaard van de massa ten plattelande. De urgentie hiervan projecteerde hij tegen de achtergrond van de Castroistische subversie in Latijns Amerika. Hij prikkelde kennelijk het geweten van de grootgrondbezitters en rijkere boeren, toen hij opmerkte, dat de landloze boeren (pachters) en de boerenarbeiders als massa "gewoonlijk niets te verliezen hebben en in hun omwetendheid bijzonder ontvankelijk zijn voor infiltratie en subversie!"

Hoewel de Colombiaanse C.P. de FARC (min of meer in tegenstelling tot de E.L.N.) steunt, vertrouwt LLERAS RESTREPO er vermoedelijk nog steeds op, dat zij haar houding - overeenkomstig die van de Venezolaanse C.P. - wat zal matigen. Russische invloed om de partij tot rede te brengen, zou hem in dit geval waarschijnlijk welkom zijn. Zijn in het vorige M.O. gememoreerde toespraak wees ook in die richting.

Het feit, dat enkele gearresteerde C.C.-leden, o.w. de Secretaris-Generaal

Gilberto VIEIRA, inmiddels weer/^{zijn}vrijgelaten, zou als een "voor wat hoort wat"-gebaar van de regering kunnen worden gezien.

Indien de C.P. op een gegeven moment inderdaad bereid zou zijn van de "geweldadige weg" af te wijken, zal zij zich - om gezichts- en invloedsverlies te voorkomen - toch wel bijzonder voorzichtig moeten retireren. Onder een zeker voorbehoud zou men aanwijzingen van dien aard wellicht al mogen bespeuren in de medio mei uitgegeven officiële partijverklaring, waarin het heette, dat men generlei liaison met de guerrillabeweging onderhield, maar deze wel "gerechtvaardigd" achtte: een voor de communistische manier van doen wel heel magere sympathiebetuiging.

paspoortincident

Begin mei deden de autoriteiten in hun strijd tegen de guerrillabeweging een goede slag. De Colombiaan Alfonso MONSALVE, werkzaam voor het persbureau van Soviet Novosti in Bogotá, werd op het vliegveld van deze stad aangehouden, toen hij op het punt stond naar Mexico te vertrekken, vermoedelijk op doorreis naar Cuba. Hij bleek in het bezit te zijn van 140 perfecte vervalste Colombiaanse paspoorten. Al eerder moeten dergelijke paspoortzendingen het land hebben verlaten, waarbij ook MONSALVE's in Cuba woonachtige echtgenote Luisa AGUILAR als koerierster kan zijn opgetreden: zij zou regelmatig tussen Havanna en Mexico-city hebben gereisd.

Hoewel het denkbaar is, dat de paspoorten o.m. tot het verlenen van een "cover-identity" aan Cubaanse agenten in het buitenland moesten dienen, is de meest voor de hand liggende gedachte - gezien het aantal - toch, dat zij bestemd waren voor het "legaal" binnensluizen (in Colombia of andere landen) van fide-
listische guerrillakader.

Het feit, dat MONSALVE op een Sovjet-persbureau werkte, hoeft nog niet te betekenen, dat ook de Russen bij deze zaak waren betrokken.

VENEZUELAguerrilla en anti-guerrilla

Werd er in het vorige M.O. al op gewezen, dat de optimistische regeringsverklaring over guerrilla-"restanten" in de staten Lara, Portuguesa en Trujillo met een korreltje zout diende te worden genomen, in de afgelopen periode werd dit nog eens onderstreept door de ontdekking van een trainingskamp voor guerrilla-strijders in de staat Yaracuy, ca. 400 km ten westen van Caracas.

De terroristen in de staat Trujillo lieten zich evenmin onbetuigd: na een succesvolle aanslag op een radiostation verdwenen zij spoorlags met medeneming van een aanzienlijke hoeveelheid apparatuur. Een even brutale aanslag op het pompstation van Caracas kon daarentegen nog net worden verijdeld.

Een tegenslag voor de militairen was, dat de bekende guerrillaleider Tirso PINTO bij zijn aanhouding door de SIFA, de inlichtingendienst van het leger, te Acarigua in de staat Portuguesa - hoewel ernstig gewond - wist te ontsnappen. Gebrek aan waakzaamheid had nog ernstiger gevolgen, toen twee Digepol-functionarissen bij het opbrengen van vier arrestanten door de laatsten werden overmeesterd en gedood.

In weerwil van het regeringsoptimisme deed ook de ten Zuidoosten van Caracas in de Bachiller-bergen (staat Miranda) opererende M.I.R. - Movimiento de Izquierda Revolucionario - weer van zich spreken: eerst door haar, in fanatisme niet voor BRAVO onderdoende betuiging van solidariteit met de Boliviaanse revolutionairen; daarna ook door de landing van een Cubaanse guerrillagroep aan de kust bij Machurucuto op 8 mei, kennelijk met het doel omsingelde M.I.R.-eenheden te versterken of te helpen uitbreken. Deze groep, die naar verluidt uit 4 Cubanen (3 officieren) en 8 Venezolanen bestond, was zwaar bewapend en beschikte over een grote som gelds. Twee der Cubaanse officieren verloren bij de landing het leven: de één verdronk, de ander werd doodgeschoten, toen hij verzet pleegde.

President LEONI en de Ministers van Binnen- en Buitenlandse Zaken legden naar aanleiding van deze grove Cubaanse inmenging verontwaardigde verklaringen af: de regering zou nogmaals trachten de O.A.S. en eventueel zelfs de U.N.O. tot beraad over de Cubaanse agressie te bewegen. Eind mei diende zij een officieel verzoek van dien aard bij de O.A.S. in. Een interessant detail was in dit verband, dat de COPEI-presidentskandidaat Rafael CALDERA, die normaliter veel kritiek heeft op de regering-LEONI, deze stap con amore steunde.

Tot dusver heeft de regering in O.A.S.-milieu overigens nog maar weinig enthousiasme voor haar démarches in deze richting ontmoet, hoezeer zij de andere landen ook trachtte duidelijk te maken, dat de Cubaanse inmenging geen puur-Venezolaanse aangelegenheid is, maar het gehele Westelijk Halfrond aangaat.

Ook al zou de bewijsvoering v.w.b. de Cubaanse agressie na het jongste incident niet zoveel moeilijkheden voor de regering in Caracas meer opleveren, blijft zich toch nog het probleem voordoen, dat de O.A.S.-landen - na de in 1962 overeengekomen uitstoting en boycot van Cuba - onderling van mening verschillen over de mogelijkheid van verdergaande represailles tegen Cuba.

De Venezolaanse Arbeiders Federatie (C.T.V.) tracht haar Latijns-Amerikaanse confraters inmiddels al warm te maken voor collectieve tegenmaatregelen. Zelf overweegt zij een boycot van alle met Cuba handeldrijvende naties. Verder wil CTV-voorzitter GONZALEZ NAVARRO over de Cubaanse agressie van gedachte wisselen met de (Latijns) Amerikaanse gedelegeerden naar de I.L.O.-conferentie, welke van 7 t/m 27 juni in Genève wordt gehouden.

Het is opgevallen, dat de Cubaanse delegatie naar de CEPAL-vergadering in Caracas daags na de bekendmaking van de regering over de landing op de kust in allerijl naar huis vertrok. Delegatieleider Carlos Rafael RODRIGUEZ verklaarde echter, dat het één niets met het ander te maken had.

de Venezolaanse C.P. op het slappe koord.

De naderende algemene en presidentsverkiezingen (1968) drukken reeds hun stempel op het Venezolaanse politieke leven. Ook de communistische partij vertoont daarvan alle tekenen. Haar verlangen om zich naar buiten te manifesteren, om zich voor het forum van het volk te etaleren, is een nieuw argument geworden te rechtvaardiging en consolidatie van haar gematigde beleid inzake de guerrillastrijd, alsmede een basis om te trachten de verdeelde gelederen te sluiten en de getaande invloed te herwinnen. Tegen deze achtergrond moet men ongetwijfeld ook de recente benoeming van Pompeyo MARQUEZ tot plaatsvervangend secretaris-generaal van de partij en van de partijtheoreticus Teodoro PETKOFF en Guillerm GARCIA PONCE in de leiding van het Politiek Bureau zien: blijkbaar zijn deze heren, na geheel tot de "soft-line" te zijn bekeerd en zelfkritiek over vroege fouten te hebben bedreven, nu toch in genade aangenomen. Bekeerlingen zijn nu eenmaal vaak de beste propagandisten voor het nieuwe geloof. Ook mag men niet vergeten, dat de toch al zo gemillimeterde Venezolaanse C.P. zuinig moet zijn op haar topkader.

De hierboven beschreven lijken de verklaring van solidariteit met de Cubaanse

revolutie (naast afwijzing van CASTRO's bemoeizucht), de belofte dat de partij de revolutionaire lijn van haar derde congres (maart '61) handhaaft en de verzekering, dat de partij twee guerrillagroepen "operationeel" wil houden "voor geval van nood". Als haar vertrouwelingen in de FALN worden Tirso PINTO en Alfredo MANEIRO naar voren gehaald: de eerste in het "Simon BOLIVAR"-front, de laatste in het "Manuel PONTE RODRIGUEZ"-front.

President LEONI heeft de jongste CP-taktiek vergeleken met een wandeling op het slappe koord: de partij wil blijkbaar nog steeds de kool en de geit sparen. De president verlangt een nog duidelijker uitspraak van haar tegen de guerrillastrijd en vóór "democratische vrede". Zinspelend op het bestaansrecht van de nu nog illegale CP verklaarde het staatshoofd, dat de partij het één of het ander moest kiezen, moest kiezen tussen "to be or not to be".

Intussen werd al duidelijk, welk motto de partijpropaganda bij het (tijdelijk?) inslaan van de parlementaire weg zal voeren, namelijk "tegen de A.D. en tegen CALDERA.

Pompeyo MARQUEZ maakte dit duidelijk in een aan het Venezolaanse blad "El Nacional" gezonden en door de Sovjet-Russische "Pravda" (blijkbaar met instemming) geciteerde brief. Tegen de A.D. keert de partij zich - naar zij zegt - omdat deze verantwoordelijk moet worden geacht voor het "gorilla"-bewind van de afgelopen jaren. Het is wel duidelijk, dat de CP niet de bedoeling heeft om de U.R.D. - de coalitiepartner van de A.D.- tot voorwerp van haar kritiek te maken, omdat zij die van de A.D. wil isoleren en in de hoek van de oppositie manoeuvreren. De partij staat dan ook de vorming van een "breed, progressief" oppositiefrent voor. Dit geeft de indruk, dat de CP aansluiting van de U.R.D. bij het reeds door een vijftal politieke partijen (w.o. de gematigd linkse F.D.P.; zie vorig M.O.) gevormd "Breed Oppositie Front" zou toejuichen. Zoals vermeld leek de kans daarop tot dusver niet zo groot, evenmin trouwens als op een coalitie tussen A.D. en COPEI. Elk van deze partijen komt nu ook met zijn eigen presidentskandidaat naar voren: de URD met Jovito VILLALBA, de AD met Gonzalo BARRIOS of PRIETO FIGUEROA (die heel goede kaarten heeft) en COPEI dus met Rafael CALDERA.

Dat de CP de laatste als het tweede grote gevaar voor het land ziet, zal wel hieraan liggen, dat de communisten vrezen, dat deze man uit de sectoren van "midden" en "links" veel stemmen zal trekken en dat het beleid ten opzichte van het links-extremisme in het land onder zijn presidentschap weinig verandering "ten goede" te zien zal geven. Een aanwijzing daarvoor was al CALDERA's positieve reactie op President's LEONI's démarche bij de O.A.S.

CUBA

reactie op Venezolaanse onthullingen

Het Centraal Comité van de Cubaanse C.P. heeft op 18 mei, in een verklaring van de gebruikelijke lengte, gereageerd op de Venezolaanse beschuldiging aan het adres van Havanna naar aanleiding van de landing van Cubanen op Venezuela's kust.

Er wordt weliswaar in ontkend, dat de Cubanen tot het geregelde Cubaanse leger zouden hebben behoord, doch de feitelijke verantwoordelijkheid en sympathie voor infiltratie en infiltranten wordt er niet in verdoezeld. Integendeel: "De Cubaanse revolutie heeft de O.A.S. niet om permissie of excuus te vragen voor het nakomen van haar verplichtingen op het punt van de solidariteit met alle revolutionairen in de wereld, die van Venezuela inbegrepen", zo wordt keihard opgemerkt. Ook spreekt de partij in haar verklaring haar warme sympathie uit met het "altruïstische, revolutionaire, internationalistische en heroïsch" gedrag van de bij de landing gedode Cubaan.

Voor het overige (het merendeel) is de verklaring evenwel een waslijst van beschuldigingen aan het adres van de Verenigde Staten. Dit land - niet Cuba - zou in de beklagdenbank moeten zitten vanwege haar agressieve daden in verschillende delen van de wereld: Vietnam en de Dominikaanse Republiek voorop. In haar geheel demonstreert de verklaring duidelijk, dat CASTRO c.s. het oordeel van Venezuela en O.A.S. aan hun laars lappen en maar al te graag als kampioen van de revolutie voor het Latijns Amerikaanse voetlicht treden.

Dezelfde houding sptak trouwens uit de oproep aan het Haitiaanse volk tot revolutie, door radio Havanna uitgezonden op 6 mei j.l.: "Het Haitiaanse volk zal de wapens opnemen, omdat men het lijden beu is Het uur is gekomen om uite te verenigen in één patriottische en revolutionaire beweging met als enig doel het op touw zetten van een tweede grote revolutie op Haiti".

solidariteit

"Solidariteit" is in CASTRO's idioom een van de meest gebruikte woorden, meer nog wellicht dan in het propagandistisch vocabulaire van Moskou en Peking. In actieve zin is het een uiting van de consequentheid waarmee CASTRO zijn patent op de ware revolutie claimt, in passieve zin een illustratie van de onafhankelijkheid van Cuba's revolutie van buitenlandse steun en sympathie.

Ook de afgelopen maanden had Havanna weer volop gelegenheid solidariteit te bedrijven: zo passeerden een Latijns Amerikaanse solidariteitsweek (OLAS), een

week van solidariteit met de Dominikaanse Republiek (OCLAE) en een verklaring van solidariteit met de Arabische zaak (OSPAAAL) de revue.

De Cubaanse 1-mei viering stond in hetzelfde teken, al gold de beoefende solidariteit hier meer de Latijns-Amerikaanse guerrillastrijd dan - wat was aangekondigd - die in Vietnam.

Ook de van 28 juli t/m 5 augustus in Havanna te houden OLAS-conferentie stelt de solidariteit centraal: men spreekt dan ook van "de eerste solidariteitsmeeting van de volkeren van Latijns Amerika".

Dat CASTRO met solidariteit zonder meer niet tevreden is, maar deze wil smeden tot "eenheid van opvatting" binnen een door hem geleide, welhaast Komintern-achtige organisatie van gelijkgezinde partijen (de OLAS), zou kunnen blijken uit de voorwaarden, waaraan de aan de komende conferentie deelnemende groepen zullen moeten voldoen. Zij moeten namelijk:

- a. anti-imperialistisch zijn;
- b. eenheid van opvatting hebben;
- c. representatief zijn;
- d. de resoluties van de eerste Tricontinentale conferentie steunen;
- e. de grondslagen van de O.L.A.S. accepteren.

CHILI

houding CPCh

Hoewel er de laatste tijd tekenen waren, die wezen op een zekere dooi in de kille atmosfeer tussen de Christen-democraten (c.q. President FREI) en de communisten heeft de CP-leiding in haar eind april gehouden vergadering toch nog gekozen voor communistisch-socialistische frontvorming tegen de Christen-democraten, met - voorzichtige - aanvaarding van het coalitieaanbod van de Radicale Partij.

Overigens worden ook de progressievere onder de Christendemocraten (met name de arbeiders) door de communisten binnen dit rond de FRAP opgebouwde volksfront welkom geheten. FREI's partij als zodanig wordt echter als reactionair en pro-Amerikaans gedoodverfd.

Toch betekent dit nog niet zonder meer, dat de communisten teruggekomen zijn van hun eerder gebleken bereidheid om onderdelen van FREI's "vreedzame revolutie" - samen met FREI's partij - door het congres te loodsen. Zij behouden zich evenwel het recht voor die onderdelen eerst op hun individuele merites te beoordelen.

Of Moskou met de huidige koers van de CPCh gelukkig is, blijft nog een open vraag. Zeker is wel, dat Moskou bij de Chileense communisten zal hebben aangedrongen op zoveel mogelijk matiging in hun optreden tegenover FREI en zijn plannen.

Een probleem voor de Chileense communisten is echter hun "contract" met de overwegend Castroïstische links-socialisten. Elke communistische tegemoetkomendheid tegenover de Chileense president en zijn regering zal door deze scherp-slijpers licht worden uitgelegd als verraad aan de arbeidersklasse en aan de Cubaanse revolutie. FREI geldt op het Latijns Amerikaanse continent nu eenmaal als CASTRO's aartsvijand. CASTRO's ergernis aan FREI is nog toegenomen sinds Moskou streeft naar verbetering van de diplomatieke en handelsbetrekkingen met zijn regering en - in verband daarmee - de CPCh tracht te breidelen. Het in het vorige M.O. gesignaleerde conflict in de IUS rond het lidmaatschap van de UFUCH moet ook tegen deze achtergrond worden gezien. Het feit, dat op 29 april een "zware" Sowjet-jeugddelegatie in Chili arriveerde, daartoe o.m. uitgenodigd door diezelfde UFUCH, moet CASTRO en zijn Chileense vrienden (geconcentreerd in de Socialistische Partij en in de M.I.R. - de Movimiento de Izquierda Revolucionario - dan ook dubbel hebben geprikkeld.

de socialisten en CASTRO

Hoezeer CASTRO de vriendschap van de Chileense socialisten op prijs stelt, bleek uit de ontvangst, die hun 4-koppige delegatie - o.l.v. haar secretaris-generaal en senator Amiceto RODRIGUEZ - tijdens een van 17 - 24 april durend verblijf in Cuba ten deel viel.

Radio Havana kon het uiteraard wel waarderen, dat RODRIGUEZ Che GUEVARA's befaamde en veel becommentarieerde boodschap aan de OSPAAAL "waardevol en moedig" noemde!

Geen wonder ook, dat Osmani CIENFUEGOS - secretaris buitenland van de Cubaanse C.P. en secretaris generaal van de OSPAAAL - en andere Cubaanse leiders de Chileense delegatie op de "Rancho Boyeros" luchthaven stonden uit te wuiven.

Terug in Chili onthulde RODRIGUEZ (niet te verwarren met de onder Venezuela genoemde Cubaan van die naam), dat men in Havana tot het onderhouden van permanente politieke contacten had besloten.

CASTRO c.s. zouden de Chileense Socialistische Partij hebben gekenschetst als de enige socialistische partij ter wereld, die een marxistisch-leninistische lijn volgt.

Ook de (onmiskenbare) drang van CASTRO de revolutionaire beweging op het continent naar zijn hand te zetten (zie: CUBA) kwam blijkbaar ter sprake.

RODRIGUEZ verklaarde tenminste, dat de Cubaanse leiders hadden ontkend, dat Cuba het continent trachtte te "homogeniseren": zij hadden de verzekering gegeven de autonomie van alle volksbewegingen te respecteren. RODRIGUEZ geloofde dat blijkbaar.....

Een ander delegatielid, de senator Carlos ALTAMIRANO - lid van het politiek comité van de socialistische partij - verklaarde medio mei ten overvloede, dat hij de door Cuba voor de Latijns Amerikaanse bevrijdingsstrijd voorgestane strategie en taktiek ten volle onderschreef!

FREI en de communisten weten nu - elk voor zich - waar zij met de socialisten aan toe zijn.

DOMINIKAANSE REPUBLIEKonrust over wetteloosheid

De onrust in het land naar aanleiding van de toenemende wetteloosheid, zich uitend in geweldpleging en moordaanslagen, neemt hand over hand toe. Vooral op de P.R.D. lijken de terroristen het te hebben gemunt. In mei werden daarvan weer een viertal personen het slachtoffer: drie hunner verloren het leven, één, de vooraanstaande PRD-senator Casimiro CASTRO, werd ernstig gewond. Verder werden aanslagen gepleegd op een Amerikaanse onderwijzer en op de PTT-directeur: de eerste verloor daarbij het leven. Alleen de daders van de aanslag op de Amerikaan zouden tot dusver zijn gepakt.

Ook het onderzoek in de zaak van de aanslag op IMBERT BARRERA blijft in nevelen gehuld. IMBERT liet begin mei nog eens uitdrukkelijk weten bij geen enkel complot tegen BALAGUER betrokken te zijn (geweest).

Het feit, dat AMIAMA TIO als minister van Binnenlandse Zaken ontslag nam, omdat hij meende te worden tegengewerkt, heeft het wantrouwen van het publiek in de bekwaamheid van de politie en de doortastendheid van BALAGUER alleen maar vergroot. AMIAMA's opvolger Dr. Carlos Rafael GOICO MORALES wacht dan ook geen dankbare taak.

Niet alleen vanuit de gematigd linkse P.R.D. en uit de P.R.S.C. nemen de sommaties aan BALAGUER's adres om daden te stellen toe, ook onder zijn eigen "Reformistas" en in de gematigd-rechtse hoek begint men zich te roeren. Zo zou bv. de tot deze kring behorende procureur-generaal GARCIA President BALAGUER al hebben gemaand strenger toe te zien op de handhaving van de openbare orde, ook al om het Trujillisme de wind uit de zeilen te nemen. Een uiting van de onrust in moderaat-conservatieve kringen is - naar verluidt - ook de poging om de BALAGUER ongenegen Unión Cívica Nacional nieuw leven in te blazen. De aanhangers van deze organisatie worden vooral in invloedrijke handelskringen gevonden. Hun kritiek op BALAGUER geldt overigens niet alleen diens politionele maar vooral ook zijn economische beleid.

Het zou natuurlijk onjuist zijn te denken, dat BALAGUER en zijn militaire supporters niet zouden zinnen op maatregelen tot handhaving van openbare orde en veiligheid. Zo verzekerde defensie-minister PEREZ Y PEREZ begin mei, dat "harde" maatregelen waren genomen om een eind te maken aan het terrorisme. Militairen en politie waren naar zijn zeggen gereed om alle groepen, die "het klimaat van onrust" wilden doen voortduren, te vernietigen.

President BALAGUER sprak op 8 mei al even geharnaste taal. De kritiek van PRD

en PRSC wees hij van de hand. Ook hij stelde fors optreden in het vooruitzicht. Tegelijkertijd wees hij de critici er fijntjes op, dat zij toch niet van hem zouden verwachten tegenover de terreur van zijn kant de dictatuur te stellen. Dat hij in dit verband met name de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht onderstreepte, had wel iets van een poging zijn verantwoordelijkheid voor tekortkomingen in het justitiele beeld van zich af te schuiven. De grondoorzaak van het terrorisme zocht de president in de geringe ontwikkeling van de mensen en in hun gebrek aan ervaring met de democratie. Dat kon de regering natuurlijk niet verontschuldigen voor het inefficiënte optreden tegen datzelfde terrorisme, evenmin trouwens als het door BALAGUER naar voren gehaalde argument, dat het publiek te weinig medewerking aan de politie verleende en te weinig vertrouwen had in de rechterlijke macht.

De hoofdschuldigen van onrust en terreur zocht de president overigens in de linkse - d.w.z. in de communistische dan wel Castroïstische - hoek; een beschuldiging, die politiechef SOTO enkele dagen later getrouwelijk zou herhalen. Hoewel het betoog van de president op dit punt gelardeerd was met smeugige voorbeelden van subversieve activiteit, leek hij het geheel toch wat te overtrekken.

Dit neemt anderzijds niet weg, dat de revolutionaire gezindheid in linkse kringen groeit. Naar van MRLJ4-zijde werd vernomen neemt de bitterheid van het volk nog toe door de stroom van al dan niet op waarheid berustende geruchten, dat de verantwoordelijken voor vele terreurdaden in leger- en politiekringen moeten worden gezocht. Ook de alsmaar voortdurende werkloosheid en de daarmee samenhangende armoede dragen tot het ontstaan van een broeierige atmosfeer onder de arbeidersmassa bij.

Linkse leiders zullen deze revolutionaire gezindheid overigens ongetwijfeld trachten uit te buiten en te stimuleren.

In dit verband kunnen de in frequentie toenemende reizen van Dominicanen naar Europa en - naar gebleken is - via Europa naar Cuba (vice versa) als een veeg teken gelden.

De reacties van PRSC- en PRD-zijde op BALAGUER's rede waren zeer kritisch: men heeft in deze kringen de hoop op wijzigingen in 's presidenten beleid kennelijk opgegeven, al moet erkend, dat de P.R.S.C. de politieke hemel steeds is blijven afspeuren op tekenen van weersverbetering, al was het maar "een wolkje als eens mans hand". De secretaris-generaal van deze partij, Javier CASTILLO, bleek niet in een speciale verantwoordelijkheid van "links" voor de terreur te geloven en dreigde (nogmaals) dat zijn partij haar politiek van

- 19 -

"constructieve oppositie" zou laten varen, als de regering niet spoedig zou ingrijpen.

Van PRD-kant reageerde men wat dubbelzinnig: enerzijds werd nog weer eens herhaald (mogelijk om al te drieste acties van BALAGUER de pas af te snijden), dat de partij zich legaal zou blijven gedragen, anderzijds gaf men de president "een laatste kans om zijn fouten te herstellen": anders zou men de al eerder in het vooruitzicht gestelde maar nog steeds niet duidelijk gedefinieerde "patriottische beweging van verzet tegen trujillisme en dictatuur" lanceren. Wellicht moet men hierbij denken aan een breed, tegen BALAGUER gericht oppositiefrent, waaraan politieke krachten van zowel links en centrum als van gematigd rechts zouden kunnen deelnemen.

Dat BALAGUER zelf ook in die richting denkt, bleek uit zijn opmerkingen tijdens een hem op 16 mei door de pers afgenomen interview. Hij verklaarde toen o.m. geen behoefte te hebben aan een anti-trujillistisch front. Hij deed een beroep op de P.R.D. zich te matigen en lonkte - als gebruikelijk - naar de PRSC, die zich steeds zo constructief had gedragen.

Verder gaf de president inlichtingen over de door hem - onder druk van de kritiek - inmiddels ingestelde commissie van onderzoek naar de gang van zaken in het politieapparaat. Deze commissie telt 4 militaire topfunctionarissen (o.w. de minister van defensie) en - als vijfde rad aan de wagen - de Minister van Binnenlandse Zaken.

De resultaten van haar werk worden door het Dominikaanse publiek met belangstelling, doch met niet al te hoog gespannen verwachtingen tegemoet gezien.

ARGENTINIË

Onrust over Bolivia

Het feit, dat Argentijnse diplomatieke en militaire zagslieden zich sceptisch hebben uitgelaten over de mogelijkheid dat Che GUEVARA nog in leven zou zijn en zelfs leiding zou geven aan de Boliviaanse guerrillabeweging, neemt hun onrust over de gebeurtenissen in het noordelijke buurland nog niet weg.

Verschillende berichten wijzen erop, dat men kortsluiting van de Boliviaanse guerrilleros met de onder hoogspanning staande provincie Tucuman in Noord-Argentinië vreest, temeer, waar bij de gebleken zwakheid van het Boliviaanse leger voorlopig allerminst op afdoende grenscontrole van die zijde kan worden gerekend.

Was er eerder al sprake van radiocommunicatie van de Boliviaanse rebellen met Cuba vanaf Argentijns grondgebied (zie vorig M.O.), thans vreest men ook nog, dat in Argentinië gesignaleerde narcotica-smokkel mede dient ter financiering van guerrillabewegingen, i.c. die van Bolivia. Zo bleek één van de inzittenden van een onlangs nabij Buenos Aires aangehouden auto met smokkelwaar een voormalig Boliviaans officier te zijn, recentelijk gearriveerd uit Camiri (Bolivia) gelegen in het operatiegebied van de guerrilleros in dat land.

Het moet niet uitgesloten worden geacht, dat de Argentijnse regering in verband met de van Cuba uitgaande dan wel geïnspireerde guerrilla-activiteit over het gehele continent binnenkort in de O.A.S. opnieuw de noodzaak van een inter-amerikaanse defensiecommissie aan de orde zal stellen. De kans op verwezenlijking van dit idee blijft echter nog steeds klein, omdat andere landen - met name Venezuela, hoezeer dat land bij uitstek over Cuba te klagen heeft - weinig voor "supranationale" defensie voelen.

Om het links-extremisme in eigen land - dat zich vooral in vakbewegings- en studentenkringen doet gelden - te kortwieken, heeft de regering intussen spoed gezet achter de nieuwe wet tegen communistische activiteiten. Weliswaar stond deze wet al langer op stapel, doch de guerrilla-"hausse" in Bolivia verhoogde de urgentie ervan.

Ook is de nieuwe universiteitswet van kracht geworden, die de autonomie van de hogescholen erkent, maar tegelijkertijd de mogelijkheid opent voor politieel ingrijpen in geval van ernstige verstoring van de openbare orde in de "campus" of in geval van subversieve activiteiten contra de regering.

De studenten zijn inmiddels al tegen de nieuwe wet in actie gekomen..... tot niemands verrassing uiteraard.

houding c.p.

De Argentijnse communistische partij, met haar ledental van 40 à 60.000 waarschijnlijk de sterkste op het Latijns Amerikaanse continent, geldt als Moskoufiel.

Toch kan men stellen, dat de koers van de partij eerder uitmunt door voorzichtigheid dan door politieke duidelijkheid.

Natuurlijk kan men dit voor een deel wel terugvoeren op de traditionele wankelmoedigheid, die alle Latijns-Amerikaanse partijen/^{eigen}is, en ten dele ook op het gebrek aan communicatie tussen de provinciale geleidingen van de partij en tussen deze en de achterban - gehinderd als men wordt door het van medio vorig jaar daterend regeringsverbod - maar bovenal moet men e.e.a. toch op conto brengen van CASTRO's opdringerigheid. De partijleiding moet haar sympathieën voor Moskou namelijk bijzonder voorzichtig ventileren, vanwege fidelistische sympathieën in eigen gelederen zowel als bij links-socialistische en extreem-nationalistische groeperingen in het land, die de politieke manoeuvres van de communisten met argusogen plegen te volgen.

Zo heeft de socialist Juan Carlos CORAL de Venezolaanse C.P. onlangs al gelaakt vanwege de behandeling, die zij BRAVO gaf. CORAL noemde het gedrag van deze partij typerend voor de "verzoeningsgezinde" politiek van de meeste Latijns-Amerikaanse communistische partijen, waarachter hij - niet geheel ten onrechte een poging van de Sowjet-Unie bespeurde om de continentale revolutie onder haar controle te brengen.

Ambivalentie en omzichtigheid spraken ook uit de begin mei bekend geworden resultaten van de nationale conventie, die de partij van 13 tot 15 april j.l. (uiteraard in het geheim) organiseerde. Het illegale partijorgaan "Nuestra Palabra" gaf daarover interessante bijzonderheden.

Aan de ene kant gewaagden referaten en resoluties van de gevoelens van solidariteit met "het socialistische Cuba" c.q. met haar "heroïsche revolutie" en beklemtoonden zij de noodzaak van een continentaal eenheidsfront tegen het "Yankee-imperialisme"; aan de andere kant werd steun gevraagd voor de partijen in Venezuela, Colombia en Bolivia, en werd benadrukt dat men zijn strijdvormen moest aanpassen aan de "specifieke historische omstandigheden in elk land!" Analoog aan het Venezolaanse partijstandpunt (zie M.O. maart, pag. 8), critiseerde Rodolfo GHIOLDI in zijn rapport over ideologische thema's de houding van "zekere marxisten, die spreken over de mogelijkheid de revolutie tot ontwikkeling te brengen en het socialisme op te bouwen zonder de aanwezigheid van

communistiche partijen". In dit laatste kon de goede verstaander toch wel weer een duidelijke veroordeling van CASTRO's revolutieleer (M.O. id., pag. 6) beluisteren.

BRAZILIE

de Caparao-guerrilleros

De militaire zuiveringsactie in de Caparao-bergen heeft - na enig machteloos pogen om met de rebellen in contact te komen - inmiddels dit succes opgeleverd, dat een groep vooraanstaande figuren, kennelijk de kern van een verzetsgroep in "statu nascendi", kon worden ingerekend, al is het geenszins zeker, dat nog niet andere rebellengroepen hier of elders operatief zijn.

De opgerolde "Guanabara"-groep, die met haar activiteiten in november 1966 zou zijn gestart, telde nog slechts een man of tien, van wie de voornaamste figuren waren: een professor Bayard Demaria BOITEUX (de leider), een jurist, Amadeu ROCHA (organisator, militair tacticus en financieel koerier) en ene Moises KUPERMANN, die politiek adviseur van de groep was. De laatste zou thans in het buitenland verblijven. Coördinator achter de schermen zou danstsballing in Uruguay verblijvende oud-gouverneur van de staat Rio Grande do Sul, Leonel BRIZOLA zijn.

ROCHA en KUPERMANN zouden BRIZOLA verschillende malen in Montevideo hebben ontmoet, vanwaar ook de fondsen van de groep zouden zijn verkregen.

Volgens BOITEUX had de zich "nationalistisch" noemde beweging generlei relatie met enige legale of illegale politieke partij en wilde zij alleen de democratie in het land herstellen. Zijn bewering, dat men zich in dit verband primair tegen het (vorige) bewind van CASTELO BRANCO keerde, kan een poging zijn de huidige bewindhebbers zand in de ogen te strooien.

Anderzijds is de aan BRIZOLA toegeschreven mening, dat voor de revolutie eerder op het stedelijk proletariaat dan op de boeren moet worden gerekend, geen fideelistisch geluid. Dit feit en de omstandigheid, dat tot dusver geen communistische trekjes aan de beweging konden worden ontdekt, geven grond aan de gedachte, dat het hier inderdaad om een (nog) zelfstandig opererende eenheid ging.

Of de groep "überhaupt" geen relaties onderhield met de politieke achterban in het land dan wel met de militaire kaste, zal echter nog moeten blijken. Daarom is het ook nog niet duidelijk, of enig verband bestaat tussen het oprollen van de Guanabara-groep en het bevel tot aanhouding van een groot aantal

(voormalige) subalterne officieren en onderofficieren.

studentenonrust

De medio april aan de universiteit van Brasilia ontstane onrust is van een sneeuwbal tot een lawine uitgegroeid, waar verscheidene andere universiteits- en hogescholen (in Belo Horizonte, Sao Paulo en Recife) uit solidariteitsoverwegingen eveneens naar het stakingswapen grepen.

Achtergrond vormt aan de ene kant het Braziliaans-Amerikaanse accoord voor de vernieuwing van het hoger onderwijs, anderzijds het optreden van universiteitsbestuurders en politie (in eerste instantie in Brasilia) tegen de anti-Amerikaanse studentendemonstraties.

Het muisje dreigt voor de nog maar pas van start gegane regering-DA COSTA overigens een politiek staartje te hebben. MDB-opposanten in de Kamer van Afgevaardigden critiseerden de president reeds om de bruutheid van de politie. Waarnemers menen, dat het nieuwe staatshoofd - met nog andere anti-Amerikaanse studentendemonstraties in het vooruitzicht - zorgvuldig tewerk moet gaan om zijn image van vredelievendheid en democratie geen afbreuk te doen en om de "breed fronters" geen wind in de zeilen te geven. Hoewel da COSTA's politieke tegenstanders winst uit de gebeurtenissen trachten te slaan, moeten de werkelijke aanstichters van de onlusten o.m. in de kring van de communistisch beïnvloede, bij de Internationale Unie van Studenten aangesloten nationale studentenorganisatie - de U.N.E..B. - worden gezocht.

"Frente Unico"

LACERDA's hoop op de vorming van een "breed front" - de uitdrukking "eenheidsfront" of "frente unico" doet de laatste tijd meer opgeld - werd opnieuw ondermijnd, toen senator Oscar PASSOS (president van de MDB) een boekje open deed over pogingen van zowel LACERDA als KUBITSCHKEK om oud-president GOULART tot steunverlening aan de frontvorming te bewegen.

De laatste zou tegenover PASSOS evenwel hebben uitgelaten LACERDA's politiek concept te "personalistisch" te vinden, d.w.z. te zeer gericht op de bevrediging van diens persoonlijke aspiraties. Daarnaast zal GOULART's terughoudendheid echter ook wel moeten worden verklaard uit bepaalde rancuneuze gevoelens jegens ex-president KUBITSCHKEK. GOULART zou namelijk al eens schamper hebben opgemerkt, dat KUBITSCHKEK de revolutie diende waarvoor hij - GOULART - als staatshoofd het veld moest ruimen.

Toch zou GOULART - eenmaal terug in Brazilië - de politiek niet vaarwel zeggen:

daarvoor zou hij zich teveel erfgenaam voelen van Getulio VARGAS, die het land van 1930-1945 als dictator en van 1950-1954 als gekozen president leidde.

Of BRIZOLA zich eveneens aan VARGAS spiegelt - de laatste was voor 1930 ook gouverneur van Rio Grande do Sul ! - vermeldt de historie niet.....

ECUADOR

arbeiders, studenten, militairen.

President AROSEMENA's optreden in Punta del Este leidde weliswaar even de aandacht af van de Binnenlandse moeilijkheden, ja, gaf zelfs aanleiding tot enthousiaste sympathiebetuigingen van zijn landgenoten, dit kon niet verhinderen, dat de oude problemen zich weldra weer met hernieuwde kracht deden gelden.

Zo overspoelt opnieuw een golf van stakingen, geleid door de communistisch georiënteerde Confederación de Trabajadores Ecuatorianos (C.T.E.) het land. De vice-president van deze organisatie, Raul GUZMAN ORTEGA, dreigde zelfs min of meer met de vorming van een guerrillafront.

Ook de studenten bezorgden weer moeilijkheden: uit solidariteit met de spoorwegstakers in Duran, organiseerden zij daar en in Guayaquil protestmarsen tegen het repressieve optreden van politie en militairen, met als begeleidende verschijnselen brandstichting en andere vormen van vandalisme.

AROSEMENA zal in dit verband uit puur eigenbelang niet uit het oog mogen verliezen, dat de militairen op hun beurt wrevelig zijn geworden door de kritiek van overheid, publiek en pers jegens hen vanwege hun optreden tijdens studentendemonstraties aan de Quito-universiteit op 25 maart, leidend tot de dood van één hunner.

Deze universiteit was medio mei overigens opnieuw het centrum van onlusten, ditmaal verband houdend met de rectoraatwisseling.

Een 2000-tal op Peking georiënteerde communistische studenten deed tot tweemaal toe een mislukte poging om de ook hier autonome "campus" met geweld te bezetten en de leiding van de universiteit in handen te krijgen: men wenste de democratisch tot stand gekomen benoeming van de gematigd linkse rector LOVATO namelijk niet te aanvaarden. Enrique GALLEGOS, voorzitter van de Quito-sectie van de landelijke studentenfederatie en zelf een op Moskou georiënteerde communist, heeft er op aangedrongen een 20-tal leidende rebellen voor goed van studie aan de universiteit uit te sluiten.

Arbeiders, militairen en studenten zien thans met belangstelling uit naar AROSEMENA's daden.

GUATEMALAExtremisme van links en van rechts

Een officiële woordvoerder kon op een eind april gehouden persconferentie dan al de verzekering geven, dat de activiteiten van "subversieve groepen" in het land afnamen als gevolg van de controlemaatregelen van de overheid, dit nam niet weg, dat diezelfde overheid deze activiteiten in de praktijk toch nog allesbehalve onder controle bleek te hebben.

De ernstigste verzetshaarden bevonden zich tot dusver in het Noord-oosten des lands. De laatste tijd werden aanwijzingen verkregen, volgens welke de rebellen zich in de richting van de Mexicaanse grens verplaatsten, mogelijk in de hoop zich vanuit dit buurland gemakkelijker te kunnen bevoorraden.

Naast het Edgar-IBARRA front, dat deel uitmaakte van de onder controle van de Moskoufiele P.G.T. staande Fuerzas Armadas Rebeldes (F.A.R.), opereren in het land de pro-chinese "13-november"-guerrilleros onder aanvoering van Antonio YON SOSA. Een belangrijke figuur uit deze laatste beweging, Ricardo MIRANDA HALDANA (alias: "Mano de Tigre") werd onlangs nabij Guatemala City door aanhangers van de rechts-extremistische N.O.A. (zie M.O. maart, pag.18) vermoord. Het feit, dat deze rebel al sinds 1965 door de politie werd "gezocht" werpt een merkwaardig licht op de efficiency van dit apparaat. Zulks verklaart waarschijnlijk ook de levensvatbaarheid van de N.O.A. en andere rechtsextremistische organisaties, die het recht in eigen hand willen nemen. De onlangs van regeeringszijde erkende arrestatie van twee communistische infiltranten in het politie-apparaat, die als liaison met de guerrilleros fungeerden, zal de rechtse terroristen wel hebben gesterkt in hun twijfels aangaande de doeltreffendheid van het overheidsgezag.

Verschillende rechtse organisaties hebben zich intussen (ondergronds) verenigd in een "Consejo Anticomunista de Guatemala" (CADEG), die blijkens een door haar uitgegeven manifest "alle subversieve communistische leiders" binnen een maand wil liquideren. Daartoe worden met name de F.A.R.-aanhangers gerekend.

Wil de regering haar gezicht niet verder verliezen, dan zal zij meer moeten doen dan alleen maar verklaren "alle illegale groepen" te zullen bestrijden. Het optreden van de rechtse extremisten had intussen al dit effect, dat een zestal Guatemalteekse guerrillastrijders asyl vroegen op de Mexicaanse ambassade

de grond werd hun te heet onder de voeten.

MEXICO

vrijheid en autonomie

Politieke vrijheid is in Mexico een door ieder gewaardeerd goed. Uiteraard plukt ook het links-extremisme daarvan zijn vruchten. De nabije ligging van Cuba is er natuurlijk ook niet vreemd aan, dat de regering zoveel consideratie met communisten en fidelisten heeft. De geografische situatie is er ook minstens voor een deel verantwoordelijk voor, dat de Mexicaanse regering steeds weigerde de diplomatieke en handelsbetrekkingen met CASTRO's eiland te verbreken.

Havanna bedient zich voor haar propaganda in Mexico o.m. van het blad "Sucesos", welks vertegenwoordiger MENENDEZ RODRIGUEZ zich onlangs voor de Colombiaanse autoriteiten moest verantwoorden voor zijn "journalistieke" bezoeken aan de CASTRO-getrouwe E.L.N.

RODRIGUEZ kon zich - terug in Mexico - in volle vrijheid laten interviewen over de "onhumane behandeling", die hij in Colombia had ondervonden en begin mei vrijelijk uitreizen naar Havanna, waar hij ongetwijfeld verslag zal uitbrengen van zijn belevenissen en over de situatie, waarin de E.L.N. zich bevindt. Hoewel RODRIGUEZ zijn licht niet onder de korenmaat pleegt te zetten, laat zijn voor "Sucesos" bestemde reportage over Colombia nog steeds op zich wachten. Men kan zich afvragen, of zijn reis naar Havanna niet mede de "eindredactie" van zijn verhaal tot doel heeft.

Dat ook de Mexicaanse studenten (als hun collegae elders) hun vrijheid hoogschatten - en misbruiken - bleek uit de recente onlusten in Mexico-City en nog meer in Hermosillo (staat Sonora), die de universitaire autonomie als uitgangspunt hadden. Castrofiele communisten waren hierbij haantje de voorste. Gelijk in Brazilië werd het optreden van politie en militairen tegen de in Hermosillo tierende en brandstichtende universitaire meute een nieuw demonstratiemotief.

De Minister van Binnenlandse Zaken liet al weten zich niet met de mérites van de zaak te willen inlaten: handhaving van de openbare orde behoorde z.i. tot de competentie van de gouverneur in kwestie.

Waar de 29 Mexicaanse staten stuk voor stuk ook al bijzonder op handhaving van hun ver gaande autonomie zijn gebrand, zal de Minister zich wel enige malen bedenken alvorens in te gaan op de eis van de studenten om de gouverneur van Sonora vanwege de door deze gefiatteerde "repressie" te ontslaan.

GUYANAbetrekkingen met Venezuela

Hoewel sedert het begin van dit jaar een zekere ontspanning viel waar te nemen in de Venezolaans-Guyanese betrekkingen, onder meer blijkend uit de goede onderhandelings sfeer binnen de gemengde grenscommissie en uit de eind maart nog door premier BURNHAM naar voren gebrachte wens een ambassade in Caracas te openen, toch heeft de laatste er nooit twijfel over laten bestaan, dat Guyana zich niet als speelbal zal laten gebruiken noch in Venezolaanse "valkuilen" zal laten lokken.

Zo voelt de regering in Georgetown nog weinig voor het voorstel van de Westerburenen een programma voor gemeenschappelijke economische ontwikkeling van het betwiste gebied op te stellen. In het hierbij van Venezolaanse zijde onlangs weer gebruikte lokaas (steun voor Guyana bij het aanvragen van het OAS-lidmaatschap) wil premier BURNHAM evenmin happen. Ofschoon hij - ondanks fel verzet van de oppositie onder leiding van JAGAN - wel voor toetreding tot de OAS lijkt te voelen, is hij niet bereid daarvoor elke prijs te betalen. Tijdens een eind maart in de nationale vergadering gevoerd debat over de buitenlandse politiek verklaarde de premier dan ook, dat meedoen aan de O.A.S. voor Guyana een "academische kwestie" was zolang er een grensgeschil met Venezuela bestond.

De zojuist nog als gunstig gekenschetste onderhandelings sfeer tussen beide landen dreigt intussen te worden vertroebeld door een politiek incident, dat resulteerde in de uitwijzing van de Venezolaanse vice-consul in Georgetown, Leopoldo TAYLHARDAT. De laatste zou - na 5 maanden geleden in het land te zijn gearriveerd een verkenningsstocht in de binnenlanden hebben gemaakt en (volgens een officiële Guyanese beschuldiging) op een conferentie van Indiaanse stamhoofden propaganda hebben gemaakt voor de Venezolaanse afspraken op Guyanees grondgebied. Om soortgelijke redenen werd eind april een met een Indiaanse vrouw gehuwde Brit het land uitgezet.

De uitzetting werd mogelijk gemaakt door een op 24 april goedgekeurde wet, waarbij de regering werd gemachtigd vreemdelingen, die betrokken zijn bij activiteiten tegen de staat, uit te wijzen.

Van Venezolaanse zijde heeft men het motief van de uitwijzing nauwelijks bestreden en laconiek laten weten de benoeming van TAYLHARDAT te zullen intrekken. De aanwijzing van een nieuwe vice-consul werd in het vooruitzicht gesteld. Van Guayna zal het niettemin afhangen of de nieuweling ook als zodanig zal

worden geaccepteerd.

Incidenten als het voorgaande kunnen overigens de vraag doen rijzen, of Venezuela wel een serieuze onderhandelingspartner is. Aangenomen mag worden, dat er met name van militaire zijde bij de regering op wordt aangedrongen zich in deze zaak intransigent te betonen.

De militaire leiding - toch al gefrusteerd door de Castroïstische rebellenactiviteit en de onwil van de O.A.S. om daar effectief tegen op te treden - heeft er kennelijk behoefte aan zich in dit geschil krijgshaftig te gedragen. Mocht hier een gewapend conflict uit voortkomen, dan zal zij dit op de koop toe nemen. De militairen verlangen er meer dan ooit naar Latijns Amerika te tonen wat zij waard zijn.

Van het thuisfront hebben zij wat dit betreft trouwens weinig tegenstand te verwachten. Niet alleen de regering zou voor de militaire druk wijken, maar zelfs een oppositiepartij als de COPEI zou er - naar wordt verwacht - voor door de knieën gaan.

BRITSE EN FRANSE WINDEILANDEN

onrust op Anguilla (Br.) en Guadeloupe (Fr.)

De ongeregelheden op de Britse windeilanden, in de maandoverzichten van februari en maart reeds terloops ter sprake gekomen, groeiden in de loop van april en mei uit tot nog ernstiger incidenten.

Zo kwam de bevolking van het nabij Sint Maarten gelegen eiland Anguilla openlijk in opstand tegen het op St. Kitts zetelende gezag, dat behalve deze beide eilanden ook nog het eiland Nevis tot zijn territorium mag rekenen.

Zoals bekend verkreeg dit eilandentrio, dat een totale bevolking van ca. 60.000 zielen telt, m.i.v. 27 februari j.l. de status van "associate statehood" binnen het Britse Koninkrijk, hetgeen partieel zelfbestuur inhoudt: buitenlandse zaken en defensie blijven voor rekening van het imperium.

Bevreesd als de ca. 6000 Anguillianen - onder aanvoering van hun enige afgevaardigde in het parlement, Peter ADAMS - zijn voor nog nadrukkelijker sociaal/economische achterstelling bij St. Kitts in de nieuwe constellatie, kwamen zij eind mei in openlijke rebellie, joegen de 15 man sterke politiebezetting van het eiland (het civiele bestuur was al "vrijwillig" verdwenen), hesen de "Union Jack" in plaats van de nieuwe staatsvlag en zonden een telegrafisch verzoek om hulp aan OE THANT.

Verder maakten zij het vliegveld tijdelijk met voertuigen en rotsblokken onbruikbaar, teneinde de landing van vliegtuigen met politieversterkingen uit St. Kitts te verhinderen. Ene Ronald WEBSTER, een louche en al eens van wapensmokkel verdachte eilandbewoner, bombardeerden zij tot burgemeester.

Premier BRADSHAW op St. Kitts riep op zijn beurt Britse bijstand in om het gezag op Anguilla desnoods met geweld te helpen herstellen. Hierop kennelijk vooruitlopend, zegde hij de gezagsgetrouwe burgers zijn bescherming toe en de raddraaiers bestraffing.

Voorshands waren zijn aankondigingen evenwel een slag in de lucht: de Britse autoriteiten aarzelden namelijk de van haar verlangde steun te verlenen, wijl het hier niet om assistentie bij de defensie ging, maar om handhaving van binnenlandse orde en veiligheid. Daarnaast - zo mag men aannemen - had deze aarzeling de wens tot achtergrond onnodig bloedvergieten en verdere verhitting van de gemoederen te voorkomen. Alleen de aanwezigheid van een Britse oorlogsbodem zou immers al - (dat bleek reeds eerder) als een rode lap op een stier kunnen werken en de goodwill van Groot Brittannië kunnen schaden. Vermoedelijk zullen de autoriteiten dan ook eerst trachten langs de weg van overleg en overreding resultaat te bereiken. De afloop daarvan wordt met belangstelling tegemoet gezien.

Ook op Guadeloupe was het weer onrustig. De hier reeds enkele maanden heersende spanning ontladde zich op vrijdag 26 mei, toen een 2000-tal stakende fabrieksarbeiders nabij het regeringsgebouw slaags raakten met het daar aanwezige politiecordons. Hoewel de politie de razende menigte eerst met traangasgranaten op een afstand had trachten te houden, zag zij zich na de verwonding van een politieman genoodzaakt het vuur te openen. De menigte verspreidde zich daarop weliswaar, maar liet een spoor van geplunderde wapenmagazijnen en in brand gestoken auto's achter; Europeanen, die men op zijn weg tegenkwam, werden daarenboven gemolesteerd,

Het advies van de vakbondsleiders om naar huis te gaan en de wapens af te geven was blijkbaar aan dovemansoren gericht.

Bij de botsingen zouden een achttal stakers het leven hebben verloren; andere berichten maakten ook van slachtoffers onder de politiemensen melding. Onder de gewonden - er was sprake van een zestigtal - bevonden zich eveneens leden van de politiemacht.

In de loop van het bewuste week-einde zou de orde weer grotendeels zijn hersteld. De vakbondsleiders toonden zich bereid de loononderhandelingen te her-

- 30 -

vatten.

Het gebeurde toonde intussen weer eens aan, hoe licht uit sociale motieven voortgekomen protestacties in deze streken uitgroeien tot een rassistische of revolutionair-nationalistische rel.

Hoewel bij de onlusten op Anguilla en Guadeloupe zeker ook extremisten betrokken zijn geweest, zou het te ver gaan e.e.a. zonder meer op het debet van de communisten c.q. van CASTRO te boeken. Hetgeen niet wegneemt, dat Havanna met name wel zeer binnenkort op de turbulentie in dit gebied commentaar zal leveren. Als het daar dan nog maar bij blijft.

NEDERLANDSE ANTILLEN

nogmaals: BROWN

Werd in de maand maart het provo-verschijnsel - middelpunt Stanley BROWN - al in de straten van Willemstad geïntroduceerd, medio mei speelden zich hier rond dezelfde figuur weer Amsterdamse tonelen af. De "bühne" is hier sedert enige weken vooral het voormalige Helfrich-plein (thans da COSTA GOMEZ-plein geheten), waar BROWN en zijn medestanders (zoals zijn onderwijs-collegae SALSBACK, BAKER en BOUKEMA) op zaterdagmiddag hun "Vitó"-pamfletten aan de man trachten te brengen.

Op 13 mei - de laatste zaterdag voor de verkiezingen ! - gaf dit optreden aanleiding tot ernstige, urenlang durende ongeregelheden, waarbij zowel onder de politie als onder het publiek gewonden vielen. Het pamflet, dat BROWN c.s. ditmaal uitdeelden, droeg de hoogdravende titel: "Vandaag 13 mei 1967, verklaart de jeugd van Curaçao - 16.790 stemmen - de oorlog aan de Democratische Partij". Stanley BROWN, die - om in de provosfeer te blijven ? - temidden van alle rumoer de luifel van "The New Amsterdam (!) Store" tot spreekgestoelte had gekozen, werd wegens opruiing en ordeverstoring ingerekend en moest kort daarop, al of niet onder invloed van de emoties, in het ziekenhuis worden opgenomen voor het ondergaan van een blindedarmoperatie. Dit gaf op 18 mei weer aanleiding tot nieuwe onlusten, ditmaal door de politie beheerst - toen honderden jongeren, gevolgd door "belangstellende" ouderen, weer enkele uren lang bij het ziekenhuis voor zijn vrijlating demastreerden.

Hoewel BROWN zich sinds zijn thuiskomst rustig heeft gedragen, ligt het niet in zijn lijn er nu verder het zwijgen maar toe te doen.

- 31 -

De Minister van Justitie zag in de ongeregelheden van 13 mei aanleiding zich via de t.v. tot het publiek te richten, terwijl het plaatselijk hoofd van politie oud en jong in een openbare bekendmaking opwekte ordeverstoringen uit de weg te gaan en gehoor te geven aan lastgevingen van de ter plaatse optredende politie.

De jongerenorganisatie van de D.P. greep het gebeurde aan om - in aansluiting op een vorige brief - het bestuurscollege van Curaçao te verzoeken maatregelen te nemen tegen het "infectiegevaar", dat de schooljeugd h.i. loopt door het optreden van onderwijskrachten als BROWN. Verlangde men in het vorige schrijven het ontslag van BOUKEMA, thans werd het heengaan van BROWN geëist. BOUKEMA - van zijn kant - diende naar aanleiding van het eerste epistel een klacht in bij de Officier van Justitie.

verkiezingen

De eilandsraadverkiezingen van dit jaar zijn op uiteenlopende tijd en wijze gehouden.

Zo was de uitslag van de Bovenwindse Eilanden in feite begin maart al bekend: hier werd men letterlijk "automatisch" verkozen. Het feit, dat op elk der drie eilanden maar één kandidatenlijst was ingediend, betekende ingevolge art. 96 van het Kiesreglement Bonaire en Bovenwindse Eilanden namelijk, dat daar geen verkiezingen behoeften te worden gehouden. Het hoofdstembureau kon er hier - waar de Bovenwindse eilandsraad 15 leden telt - op grond van hetzelfde artikel eenvoudigweg mee volstaan de eerste vijf kandidaten van elke ingediende lijst gekozen te verklaren.

De partijen, die lijsten indienden, waren: de Democratische Partij St. Maarten, De Democratic Party of St. Eustatius en de United Saba People's Party.

Hierna was de beurt aan Bonaire, waar de verkiezingen zich op 20 april voltrokken. De Partido Democratico Bonaireano toonde zich zeer succesvol door 6 van de 9 raadszetels te veroveren. De Partido Obrero Bonaireano (PBO) en de Partido Progresivo Bonaireano Uni (PPBU) verwierven resp. één en twee zetels.

In de oude samenstelling had de PDB officieel 5 zetels in de raad tegen PPBU 4: de laatste partij zag haar zeteltal dus gehalveerd.

De PDB had haar overwinning - afgezien natuurlijk van haar verkiezingspropaganda - stellig mede voor een deel te danken aan het grote aantal volmachten (560 van

- 32 -

de ca. 700), dat zij wist te verwerven. De bij volmacht uitgebrachte stemmen beliepen ca. 20% van het geldige stemmentotaal. De verkiezingen verliepen rustiger dan ooit.

Dit laatste gold trouwens ook voor Curaçao, waar men op 19 mei naar de stembus trok; "men", d.w.z. 88,4% van de kiesgerechtigden; de rest bleef thuis.

De tegen de achtergrond van de Statenverkiezingen van vorig jaar reeds voorziene winst van de Democratische Partij (DP) beliep - t.o.v. 1963 - ruim 17%: zij behaalde bijna 60% van de stemmen of wel 13 zetels (12 + 1 rest-zetel). De combinatie Nationale Volkspartij (NVP) - Curaçaose Onafhankelijke Partij (COP), die ditmaal na veel beraad een monsterverbond aanging met de Partido Radical di Pueblo (PRP) - in 1963 nog zelfstandig optredend - verloor 27,4 % en had daarmee recht op 6 zetels.

Het grote NVP-verlies was - na het geharrewar in haar partijleiding sinds de dood van Dr. da COSTA GOMEZ, haar grote "bindmiddel" - evenmin verrassend; al bestaat de indruk, dat haar verlies nog groter zou zijn geweest, indien de verkiezingen enkele maanden eerder waren gehouden.

Naast de DP-winst was vooral "de grote sprong voorwaarts" van de URA (Union Reformista Antiyano), die zich als een radicaal Christelijk-democratische Partij presenteert, opvallend. Deze partij, die aan de raadsverkiezingen van 1963 nog niet meedeed, bewees reeds bij de statenverkiezingen van vorig jaar levensvatbaarheid te bezitten. Nu behaalde zij 2 zetels. Of deze ontwikkeling zich ook in de toekomst zal voortzetten, zal er vooral van afhangen of zij de door haar uitgesproken democratische gezindheid zal weten waar te maken en zich ook in de toekomst niet zal laten verleiden tot encanailering met dubieuze elementen als die rond Vitó.

Het electoraat van Aruba begaf zich een week later - op 26 mei - naar de stembus. De DP-coalitiegenoot PPA (Partido Patriotico Arubano) behaalde weliswaar stemmenwinst t.o.v. vorig jaar (ca. 1550), maar raakte procentueel toch achterop: zij behaalde 10 zetels en verloor daarmee haar absolute meerderheid in de raad. De oppositionele AVP (Arubaanse Volkspartij) kwam via winst op 8 zetels. De combinatie UNA/PIA/PRO - als UPP aan de verkiezingen deelnemend - die op 5 zetels had gerekend, werd de grote verliezer: zij zag zich, vergeleken met vorig jaar, bijna 9000 stemmen ontglippen en bleef daardoor staan op 3 zetels. Waar de PPA de oppositierol verkozen heeft en de UPP in coalitie met de AVP het eiland moet gaan besturen, is een moeilijke periode voor de raad c.q. voor het

- 33 -

bestuurscollege aangebroken: waar de PPA gemakkelijk één front kan vormen, zullen de overige vier partijen elkaar onderling wel zeer goed gezind moeten zijn om spijkers met koppen te kunnen slaan. Een kleine kink in de kabel kan het eiland in deze situatie reeds onbestuurbaar maken.